

Betingelser for at dømme særlig klart i det egentlig saglige, det militære. Der maa jeg dømme efter, hvad de Folk have ment, som jeg maa stole paa. Jeg har i hele den Tid, jeg kan huske tilbage i Politik, staaet de Folk nærmest, som mene, at vor Opgave i militær Henseende er at gøre os saa lidt bemærket som muligt og da navnlig, at Københavns Befæstning nærmest var en Fare for os, idet man jo egentlig har givet den gamle Udtalelse af Tscherning sit Medhold, at en Fæstning om København vil blive et Vaaben, som vi aldrig ville kunne magte at bruge, og som Fjenderne derfor maaske i Tilfælde af, at et Par Stormagter komme op at slaas, ville løbe om Kap for at faa fat paa. Den ene af Frygt for, at den anden Magt ellers vil komme først og tage den. Saadan har mit Syn ogsaa været. Jeg har fra min tidligste Deltagelse i Politik lært af Mænd som Lars Bjørnbak, Hørup og ikke mindst af den nuværende højtærede Konseilspræsident.

Men nu ser jeg, at en hel Del af de Folk, som have delt mit Syn i den Henseende, har faaet et helt andet Syn, en hel Del af de Folk, der — jeg vil sige som den højtærede Konseilspræsident — ikke alene i sin Tid udtalte sig skarpt mod alt, hvad der var militært, men endog udtalte sig haanende om den militære Sagkundskab, de have nu i Hobetal faaet en anden Overbevisning. Det ligger da nær for mig at søge at skønne over, hvad der kan være Grunden til den Omskiftelse. (*En Stemme:* Du har ikke været letbenet nok!) Der siges til mig, at jeg ikke har været letbenet nok, men det kan jo være, at jeg har været for letbenet, det ville De faa at høre. Hvad kan da Grunden være til den Omskiftelse? Ere Forholdene blevne forandrede siden den Gang? Den Stat, der særlig foresvæver vore Krigsmænd, naar der er Tale om, at vi skulle forsvare os, er jo Tyskland. Naar vi da se paa vor egen Stilling til den Stat, saa er Forskellen fra sidst, vi prøvede Kræfter med den, den, at vi ere blevne $\frac{2}{5}$ mindre, medens Tyskland er blevet udvidet og har indført alle mulige tekniske Forbedringer i sin Hær og Flaade, som det overhovedet er muligt at faa for Penge. I den Henseende er der altsaa ikke nogen særlig Grund for os til at antage, at vi ville kunne løse den Opgave, som vi den Gang var klare over, at vi aldeles ikke kunde magte. Det kan altsaa ikke være det, der gør det. Vi staa nu saadan, at Tyskland kan stille, efter hvad der er oplyst, saadant noget som 50 Soldater, hver Gang vi kunne

stille 1. Og hvad vor Flaade angaar, saa var den den Gang den tyske Flaade overlegen, for saa vidt som Tyskland slet ingen havde, og derfor var der den Gang nogle Betingelser for at faa et Udbytte af vort Søforsvar. Nu derimod have vi i Forhold til Tyskland næsten slet ingen Flaade. Vort Søværn er jo nu af en saadan Natur, at naar en Stormagt anskaffer et eller to Slagskibe, saa koste de vel omtrent lige saa meget, som hele vort Søværn er værd — det er vist ikke for meget sagt. Det kan altsaa heller ikke være Hensynet til Flaadernes Udvikling, der kan være Grund til, at de Herrer have faaet en anden Anskuelse.

Jeg maa da tænke som saa: Ja, men saa maa de Folk have taget fejl den Gang, de udtalte sig saa haanende om Sagkundskaben, og de maa være gaaede i sig selv og have indset, at de have taget fejl ved at tage for lidt Hensyn til Sagkundskaben. Det var det, man skulde gøre. Da jeg nu blev kaldt ned til Kellerup, mente jeg, at der maatte være noget for mig at lære, for der havde jeg en Modkandidat, som havde siddet i Forsvarskommissionen, det tidligere ærede Medlem for Kellerup (Jensen-Knudstrup). Det første, han fortalte mig, var det, at man i Forsvarskommissionen havde haft et meget daarligt Udbytte, fordi de sagkyndige — hans Ord faldt saadan, jeg beder undskyldte, om de maaske ere lidt skarpe — gjorde ikke andet end skændes. De fordømte hinandens Planer. Det, som den ene kaldte for godt, kaldte den anden for ubrugeligt eller landsskadeligt. Altsaa Samarbejdet har ikke været meget godt derinde, der har ikke været stor Enighed. Se vi, hvad der er kommet ud af Forsvarskommissionen, og hvad der er kommet frem siden da, se vi, at de sagkyndige have haft adskillige Standpunkter siden den Tid. Vi have set, at de ikke alene have staaet indbyrdes mod hinanden, men de samme sagkyndige have haft forskelligt Syn paa samme Ting i Løbet af den korte Samling, vi nu have haft. Naar man ser saadan paa det, og man erkender, man ikke selv er sagkyndig, mener jeg, man har en vis Berettigelse til at trække den anden Side af Spørgsmaalet noget stærkere frem. Hvis de sagkyndige var enige om, at Danmarks Frelse beroede paa, at vi gjorde det eller det, vilde jeg sige, at saa vilde den anden Side ikke være berettiget til at komme saa stærkt i Forgrunden, som jeg mener, at den for ikke sagkyndige som jeg maa komme i det Øjeblik, jeg ikke kan faa nogen Tillid til